

Swans, Sods και γαμήλια ευτυχία

Όταν μια τάση γεννιέται, θαρρείς ότι γεννά και τους «τίτλους σπουδών» της. Αν και παράξενο, «swans» δεν είναι μόνο οι κύκνοι* στις ΗΠΑ αλλά και οι «strong women achievers no spouse», δηλαδή οι γυναίκες με καριέρα, χωρίς σύζυγο. Από την άλλη, «sods» είναι οι «start over dads», δηλαδή κάθε μπαμπάς ξανά, μετά τα 60. Σιγά τώρα, αυτήν την έγνοια είχα και δεν μου κολλούσε ύπνος, θα πεις. Όμως, φαίνεται -και στις δύο περιπτώσεις- ότι η πίστη στη φιλοδοξία δημιουργεί αντιστάσεις σε βάρος του γάμου ή στη διάρκειά του. Ενώ το τρελό κοπάδι της κοινωνίας ζητά *τα πάντα και τα αντίθετά τους*, συσπειρώνεται μέσω της επιπόσης να προσδιορίσει την κατάσταση: το απροσδιόριστο καθολικά, λόγω των επιλογών.

Στους δυτικούς καιρούς, όπου ο γάμος έγινε από καθολικός σχετικός, και «ευέλκτος» περισσότερο από επιθυμητός, δείχνει

με το δάκτυλο το δέλεαρ και το ντόλαρ, το καίριο ερώτημα του Πασκάλ Μπρυκνέρ: **Ο γάμος από έρωτα έχει αποτύχει;** (μτφρ. Σώτη Τριανταφύλλου, εκδόσεις Πατάκη). Κάτω από την ομπρέλα του ερωτήματος, 15 προσχηματικοί τίτλοι ακουμπούν στο γενικό προβληματισμό ότι η διάρκεια του γάμου αποτελεί διακύβευμα της σύγχρονης εποχής, όπως και στοίχημα για το ζευγάρι που ανοίγει και κλείνει την πόρτα στη δημόσια ζωή, μπροστά στο ρίσκο του κυνηγιού. Ο έρωτας είναι προαπαιτούμενο στο γάμο και, από την άλλη, ποτέ άλλοτε ο γάμος δεν σήμαινε αγκυροβόλημα όσο σήμερα. Στο παρελθόν, η κριτική απέναντι στις παραβάσεις του γάμου ευδοκίμοι, σήμερα η πίστη στη διεύρυνση των αντιλήψεων για τις γαμοτροπικές συμπεριφορές ολοένα και ενισχύεται. Όλα αυτά καθιστούν γοητευτικό το έργο του παριζιάνου από τους Νέους Φιλοσόφους, να ζυγίσει τα ψωμιά

του γάμου, και παράλληλα του έρωτα, γράφοντας όπως ένας φιλομαθής περίεργος για την περιπέτεια της ζωής.

Ο Πασκάλ Μπρυκνέρ, γνωστός και από **Τα μαύρα φεγγάρια του έρωτα** - δεν αποσκοπεί απλώς να επιλύσει το ερώτημα αν ο γάμος από έρωτα έχει αποτύχει. Αλλά αναζητεί την καταγωγική προέλευση του γάμου, αντλεί παραδείγματα από τη λογοτεχνία, ταξιδεύει τον αναγνώστη στη θεωρητική παράδοση του μυστηρίου και στη γλωσσική συγκίνηση που φέρνει η ανάγνωση κλασικών έργων όπως του Μπαλζάκ. Στην ουσία, γράφοντας, αποκρίνεται και στον εαυτό του, καθώς ο προβληματισμός παραμένει πηγαίος και ενεργός. Όπως μια φιλική και συνωμοτική κουβέντα αναπτύσσεται σε τακτά διαστήματα, ομοίως οι 15 διαδρομές είναι αναγκαία προσχηματικές, για να αναπτύξουν τα παραλειπόμενα του γάμου, όσα δεν κατονομάζονται σε συζητήσεις, παρόλο

που έχουμε μεγαλώσει εν γνώσει των περιοριστικών όρων της παράδοσής μας.

Διόλου τυχαία, ο Μπρυκνέρ αφιερώνει το βιβλίο στον Patrice Champion, με τον οποίο, γράφει, «είμαστε φίλοι και συνένοχοι»... Μία φράση που συγκρατώ από το βιβλίο είναι ότι **«η γαμήλια ευτυχία είναι η τέχνη του εφικτού και όχι η εξύμνηση του ανέφικτου»**... εκφράζει το νόημα και το λόγο για τον οποίο το βιβλίο αξίζει να μπει στη βιβλιοθήκη για τις καλοκαιρινές διακοπές, στα αεροπλάνα ή στα βαπόρια ή στο μπαλκόνι, που δε χωρά έναν «Ραστινιάκ», δηλαδή ένα νέο αριβίστα, αλλά γεμίζει από την αγάπη για ένα ιδανικό ανάγνωσμα.

* επιχειρώ μια ελληνική ισοδυναμία, **Κύκνοι**: κυρίες υπόλογες καριέρας νύφες όλες ίδιες... όταν η καριέρα είναι η εμμονή, στην ουσία χάνεται το «πρόσωπο».

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΤΣΑΔΗΜΑ